

Onderzoek: Gehoorbescherming

Juli 2018

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek van 3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel, deden 2348 jonge mensen mee in de leeftijd van 16 tot en met 34 jaar. Het online onderzoek is gehouden samen met festivalplatform Festileaks en vond plaats van 6 tot en met 13 juni 2018. De resultaten zijn na weging representatief voor vijf variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, regio en stemgedrag.

De resultaten van dit onderzoek worden gebruikt in de uitzendingen van EenVandaag en door de jongerenplatforms van NPO3 (o.a. FunX en 3FM).

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met lotte.kamphuis@eenvandaag.nl

1. Samenvatting

Meerderheid jonge festivalbezoekers heeft wel eens last van gehoor

De meerderheid (58%) van de jonge festivalgangers tussen de 16 en 34 jaar heeft wel eens last gehad van piepende of ruisende oren na het bezoeken van een muziekfestival. Ook jonge bezoekers van (pop)concerten en dancefeesten geven aan dit te ervaren. Dat blijkt uit onderzoek van 3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel, in samenwerking met Festileaks.

Veel van de ondervraagde jongeren geven aan dat de piep of ruis na een nacht slapen of een dag bijkomen wel wegtrekt. Soms houden de klachten echter langer aan, of hebben ze last van permanente gehoorschade.

"Het voelt dan alsof mijn oor dicht gaat. Alsof je in een vliegtuig zit. Heel afgesloten en dan komt die luide piep. Het normale omgevingsgeluid wordt zachter en de piep komt daarvoor in de plaats", schrijft een van de deelnemers.

Een ander geeft aan: *"het eerste jaar dat ik naar een festival ging, had ik een week lang een piep in mijn oren. Sindsdien draag ik gehoorbescherming."*

Audioloog Jan de Laat van het Leids Universitair Medisch Centrum legt uit hoe dit komt. *"Wanneer je last hebt van een piep, zijn er door de harde muziek trilhaarcellen beschadigd. Een klein beetje schade merk je niet, omdat de piepton wegtrekt. Als het vaker gebeurt dan raken meer trilhaarcellen beschadigd en dan merk je dat de piepton niet weggaat. Eenmaal beschadigde trilhaarcellen kunnen niet meer herstellen."*

Oordoppen goede bescherming

Volgens De Laat geeft het dragen van oordoppen een goede bescherming: *"maar niet van die goedkope oordoppen van schuim. Die zijn niet goed genoeg. Je kunt goede oordoppen met een muziekfilter erin kopen, die zijn ongeveer 10 tot 20 euro. Wil je echt van muziek genieten, dan kun je ook oordoppen op maat laten maken."*

"Daarnaast kun je extra maatregelen nemen door niet te dicht bij de speakers te staan. Soms kan het geluid daar namelijk boven het lawaainiveau van 110 decibel komen en heeft de demping van je oordoppen veel te weinig effect. Zorg er ook voor dat je af en toe rust neemt, weg van de harde muziek", voegt de audioloog eraan toe.

In het onderzoek van 3Vraagt komt naar voren dat twee derde (65%) van de jonge festivalgangers wel eens gehoorbescherming draagt op muziekfestivals.

Een deelnemer zegt: *"als ik naar een festival ga neem ik altijd oordoppen mee en gebruik deze. Wanneer ik de ochtend na een festivaldag uit m'n tentje kom, wil ik last hebben van een goed verdiende kater en niet van suizende oren."*

"Ik ga vaak naar festivals en heb daarom gehoorbescherming op maat laten maken. Ik wil de rest van mijn leven ook gewoon kunnen horen", zegt een ander.

Geen wettelijk maximum

Op festivals wordt de volumeknop vaak flink opgedraaid. Eén op de drie (33%) deelnemers aan het onderzoek vindt dat het geluid over het algemeen te hard staat.

Er is in Nederland geen wettelijke limiet voor het geluidsniveau bij muziekevenementen. Wel is er in een convenant tussen de Nationale Hoorstichting, de Vereniging van Nederlandse Poppodia en Festivals (VNFP) en de Vereniging van Evenementenmakers (VVEM) afgesproken dat er een geluidslimiet is van 103 decibel. Later dit jaar komt er een nieuwe versie, waarin er strenger wordt ingezet op handhaving. Organisatoren kunnen dan pas een vergunning krijgen voor hun evenement, zodra ze de garantie geven dat het geluidsniveau van het convenant wordt nageleefd.

De Laat vindt dit een goede zaak. Daarnaast vindt hij dat festivalorganisatoren hun bezoekers beter kunnen waarschuwen voor de gevolgen van harde muziek. *"Bijvoorbeeld met borden bij het podium waarop staat: Let op! Lawaai is schadelijk voor je oren. Net zoals de waarschuwingen op een sigarettenpakje."*

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek van 3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel, deden 2348 jonge mensen mee in de leeftijd van 16 tot en met 34 jaar, waarvan 1086 festivalbezoekers. Het online onderzoek is gehouden samen met festivalplatform Festileaks en vond plaats van 6 tot en met 13 juni 2018. De resultaten zijn na weging representatief voor vijf variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, regio en stemgedrag. De uitslagen worden gepubliceerd door EenVandaag en op jongerenplatforms van NPO3.

2. Gehoorbescherming op muziekfestivals

De volgende vragen zijn gesteld aan deelnemers die in de afgelopen tijd muziekfestivals hebben bezocht, N = 1.086

Stond de muziek op het festival dat / de festivals die je in Nederland hebt bezocht over het algemeen te hard, te zacht of was het goed zoals het was?

Te hard:	33%
Goed zoals het was:	64%
Te zacht:	3%
Weet niet / geen mening:	0%

In Nederland zijn er regels over hoe hard de muziek mag staan. Sommige mensen zijn bang dat de harde muziek leidt tot gehoorschade. Zij vinden dat het geluid op festivals, feesten en concerten zachter moet worden gezet. Anderen vinden dat de muziek niet zachter hoeft. Zij vinden het aan de bezoeker zelf om eventuele maatregelen te nemen of vinden het zelf fijn dat de muziek zo hard staat.

Wie vind jij dat er vooral verantwoordelijk is voor gehoorbescherming van bezoekers tijdens een muziekfestival?

Vooraf de bezoeker zelf:	65%
Vooraf de festivalorganisatie:	31%
Weet niet / geen mening:	4%

Heb je wel eens nagedacht om gehoorbescherming te dragen tijdens een muziekfestival?

Ja, ik heb er over nagedacht niet gedaan:	28%
Ja, ik heb er over nagedacht en ook gedragen:	65%
Nee:	7%

Driekwart van de vrouwelijke bezoekers (74%) draagt gehoorbescherming tegenover (58%) van de mannen.

Open vraag: waarom draag je wel of geen gehoorbescherming?

Uit zichzelf geven deelnemers die gehoorbescherming dragen aan dat ze oordoppen hebben gekocht met een speciale filter, of ze zelfs speciaal op maat hebben laten maken. Dit om gehoorschade te voorkomen. Daarnaast geven een aantal deelnemers aan op hun gehoor te letten door niet te dicht bij boxen te gaan staan en bij te hard geluid weg te lopen bij het optreden. Jongeren die geen gehoorbescherming dragen geven vaak aan dat ze de voorkeur geven aan het luisteren van muziek zonder oordoppen, dat ze oordoppen niet fijn vinden zitten of gehoorbescherming te duur vinden.

Hier een willekeurige selectie uit de open antwoorden:

"Ik ga vaak naar festivals en heb daarom gehoorbescherming op maat laten maken. Dit is de beste bescherming, naar mijn weten. Ik wil de rest van mijn leven ook gewoon kunnen horen, zonder hulpmiddelen."

"Gehoorbescherming zit niet comfortabel, wat ook resulteert in pijnlijke oren."

"Als ik naar een festival ga neem ik altijd oordoppen mee en gebruik deze. Wanneer ik de ochtend na een festivaldag uit m'n tentje kom, wil ik last hebben van een goed verdiende kater en niet van suizende oren."

"Ik ken iemand die permanent last heeft van z'n gehoor en heb zelf ook al een keer een tijdelijke piep in m'n oren. Het is belangrijk om je gehoor te beschermen. Eenmaal verloren, krijg je het nooit meer terug."

"Ik vind gehoorbescherming op festivals te duur."

"Als de muziek te hard staat, ga ik weg. Ook ga ik niet vooraan of bij een speaker staan."

"Harde muziek draagt bij aan de sfeer. Ik heb een keer oordoppen geprobeerd, maar die namen zoveel geluid weg dat het concertgevoel ook meteen weg was. Ik heb de oordoppen gelijk afgedaan."

Heb jij wel eens last gehad van je gehoor nadat je een muziekfestival had bezocht? (bijvoorbeeld een piep of een ruis)

Ja: 58%

Nee: 41%

Weet niet / geen mening: 1%

Mannen en vrouwen hadden hier in gelijke mate last van.

Open vraag: waar had je last van?

In de open antwoorden worden vaak het ervaren van een piep, ruis of suizen genoemd. Het varieert van klachten die een nacht, een aantal dagen of zelfs langer aanhouden.

Hier een willekeurige selectie uit de open antwoorden:

"Als je 's avonds in je bed ligt en ik geen oordopjes heb gedragen, dan hoor ik weleens

ruis. Dit is de volgende dag dan wel over."

"Het voelt dan alsof mijn oor dichtgaat. Alsof je in een vliegtuig zit. Heel afgesloten en dan komt die luide piep. Het normale omgevingsgeluid wordt zachter en de piep komt daarvoor in de plaats."

"Als ik geen gehoorbescherming draag, heb ik altijd de dag erna een piep. Die piep heb ik nu permanent, maar ik heb er alleen last van als het heel stil is."

"Het eerste jaar dat ik naar een festival ging, had ik een week lang een piep in mijn oren. Sindsdien draag ik gehoorbescherming."

"Ik heb wel eens piepende of ruisende oren gehad, zelfs als ik oordoppen droeg. Gelukkig is het tot nu toe altijd weggegaan."

3. Gehoorbescherming op (pop)concerten

De volgende vraag is gesteld aan deelnemers die aangegeven hebben een of meer (pop)concerten te hebben bezocht, N = 1.326

Stond de muziek op het (pop)concert dat / de (pop)concerten die je in Nederland hebt bezocht over het algemeen te hard, te zacht of was het goed zoals het was?

Te hard:	34%
Goed zoals het was:	63%
Te zacht:	2%
Weet niet / geen mening:	1%

In Nederland zijn er regels over hoe hard de muziek mag staan. Sommige mensen zijn bang dat de harde muziek leidt tot gehoorschade. Zij vinden dat het geluid op festivals, feesten en concerten zachter moet worden gezet. Anderen vinden dat de muziek niet zachter hoeft. Zij vinden het aan de bezoeker zelf om eventuele maatregelen te nemen of vinden het zelf fijn dat de muziek zo hard staat.

Wie vind jij dat er vooral verantwoordelijk is voor gehoorbescherming van bezoekers tijdens een (pop)concert?

Vooraf de bezoeker zelf:	52%
Vooraf de organisatie van het concert:	44%
Weet niet / geen mening:	4%

Heb je wel eens nagedacht om gehoorbescherming te dragen tijdens een (pop)concert?

Ja, ik heb er over nagedacht niet gedaan:	33%
Ja, ik heb er over nagedacht en ook gedragen:	53%
Nee:	13%
Weet niet / geen mening:	1%

Zes op de tien vrouwen (61%) die het dragen tegenover vier op de tien (42%) mannen.

Heb jij wel eens last gehad van je gehoor nadat je een (pop)concert had bezocht? (bijvoorbeeld een piep of een ruis)

Ja:	57%
Nee:	42%
Weet niet / geen mening:	1%

4. Gehoorbescherming op (dance)feesten

De volgende vraag is gesteld aan deelnemers die aangegeven hebben een of meer (dance)feesten te hebben bezocht, N = 412

Stond de muziek op het (dance)feest/ de (dance)feesten die je in Nederland hebt bezocht over het algemeen te hard, te zacht of was het goed zoals het was?

Te hard:	36%
Goed zoals het was:	55%
Te zacht:	9%
Weet niet / geen mening:	0%

In Nederland zijn er regels over hoe hard de muziek mag staan. Sommige mensen zijn bang dat de harde muziek leidt tot gehoorschade. Zij vinden dat het geluid op festivals, feesten en concerten zachter moet worden gezet. Anderen vinden dat de muziek niet zachter hoeft. Zij vinden het aan de bezoeker zelf om eventuele maatregelen te nemen of vinden het zelf fijn dat de muziek zo hard staat.

Wie vind jij dat er vooral verantwoordelijk is voor gehoorbescherming van bezoekers tijdens een dancefeest?

Vooraf de bezoeker zelf:	74%
Vooraf de organisatie van het feest:	23%
Weet niet / geen mening:	3%

Heb je wel eens nagedacht om gehoorbescherming te dragen tijdens een dancefeest?

Ja, ik heb er over nagedacht niet gedaan:	31%
Ja, ik heb er over nagedacht en ook gedragen:	57%
Nee:	11%

80% Van de vrouwen die het dragen tegenover 47% van de mannen.

Heb jij wel eens last gehad van je gehoor nadat je een dancefeest had bezocht?

(bijvoorbeeld een piep of een ruis)

Ja:	53%
Nee:	45%
Weet niet / geen mening:	2%

Mannen hebben hier vaker last van gehad dan vrouwen.